

Ekonomiska föreningar

A. Ansvar för förorenade områden

B. Ideella föreningar

C. Ekonomiska föreningar

Det här är ett faktablad om ekonomiska föreningar. Det har tagits fram för att hjälpa dig bedöma ansvaret när ett område har förorenats av en ekonomisk förening.

Informationen gäller generellt för ekonomiska föreningar, det vill säga även om det inte är frågan om ett förorenat område. Det kan dock finnas fler regler som behöver beaktas.

Faktabladet gäller inte för till exempel ideella föreningar, som är ett annat sätt att bedriva verksamhet på.

Detta är en ekonomisk förening

En ekonomisk förening är en sammanslutning av minst tre personer. Dessa kallas medlemmar.

Föreningens ändamål ska vara att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom ekonomisk verksamhet som medlemmarna deltar i. Till skillnad från en ideell förening ska den ekonomiska föreningen alltså verka för medlemmarnas ekonomiska intressen.

Regler för ekonomiska föreningar

Hur en ekonomisk förening bildas, drivs och avvecklas beskrivs i lag (1987:667) om ekonomiska föreningar med tillhörande förordning (1987:978).

Där framgår att en ekonomisk förening bland annat ska ha

- ✓ bildats av minst tre personer, fysiska eller juridiska,
- ✓ antagit stadgar som reglerar namn, styrelsens säte, ändamålet med föreningens verksamhet och verksamhetens art, medlemmarnas insats, avgifter och beslutsgång med mera samt
- ✓ tillsatt en styrelse.

En ekonomisk förening måste också registreras hos Bolagsverket. Om dessa villkor är uppfyllda anses föreningen var en juridisk person. Det innebär att medlemmarnas ansvar begränsas till det kapital som de satsat i föreningen.

Mer om ekonomiska föreningar

En ekonomisk förening måste alltså registreras hos Bolagsverket. Om man missat detta är föreningen en så kallad "oregistrerad ekonomisk förening", som inte når upp till kraven på en juridisk person. Medlemmarna riskerar då ett personligt ansvar.

Efter beslut om registrering tilldelar Bolagsverket föreningen ett organisationsnummer. Och en registrerad ekonomisk förening har skydd för sitt namn i hela Sverige. Eftersom stadgarna registreras hos Bolagsverket är de offentliga.

En ekonomisk förening kan avvecklas på följande sätt:

- likvidation
- konkurs
- fusion
- avföras ur registret efter tio år av inaktivitet

Ansvar för föroreningar

Om den förorenande verksamheten har bedrivits av en ekonomisk förening är det föreningen som är ansvarig för föroreningssituationen enligt miljöbalken.

Det betyder att tillsynsmyndigheten har möjlighet att rikta föreläggande mot föreningen med krav på undersökningar och åtgärder. De tillgångar som finns hos föreningen får då tas i anspråk för att bekosta undersökningarna och åtgärderna. Räcker inte pengarna till, tvingas föreningen till konkurs.

I en ekonomisk förening ansvarar inte medlemmarna för föreningens skulder. Det blir därmed inte aktuellt att rikta kraven mot föreningens medlemmar eller att tvinga dem att stå för kostnader som föreningen inte kan bära. Medlemmarna riskerar dock att förlora det kapital de satsat i föreningen.

Viktigt att tänka på

För tillsynsmyndigheten är det viktigt att veta vem som har rätt att företräda den ekonomiska föreningen. Om en överenskommelse om undersökningar görs med någon som inte har rätt att företräda föreningen, kommer den ekonomiska föreningen inte att bli bunden av överenskommelsen.

Vem som har rätt att företräda föreningen kan till exempel framgå av stadgarna eller det beslut varigenom företrädaren har utsetts.

Varken en ekonomisk förening eller en juridisk person

Om sammanslutningen inte är en ekonomisk förening måste tillsynsmyndigheten reda ut vilken annan typ av sammanslutning som är aktuell, till exempel en ideell förening eller ett enkelt bolag.

Om sammanslutningen inte är en juridisk person har det stor betydelse för ansvarets placering. Då kan nämligen varje person som har bidragit till föreningen själv bli personligt ansvarig. Det innebär att de privata tillgångarna får tas i anspråk för att bekosta undersökningar och åtgärder.

